

Dezbateri publice privind proiecția bugetară pe 2018

O scrisoare deschisă

Primăria Oradea organizează joi, 1 februarie, începând cu ora 16.00, o dezbateri publice privind proiecția bugetară pentru anul 2018.

Pe această cale, Asociația Cultură în Mișcare face un apel către toți operatorii culturali privați din Oradea să participe la această dezbateri publice și să susțină, în fața reprezentanților municipalității, necesitatea introducerii în proiectul de buget pentru anul 2018 a finanțărilor nerambursabile pentru sectorul artistic/cultural.

„Organizațiile nonguvernamentale din domeniul culturii nu vor primi, anul acesta, niciun leu ca finanțare nerambursabilă, municipalitatea, argumentând că este prioritară mărirea bugetului Asociației pentru Promovarea Turismului (care ajunge, astfel, la 5.300.000 lei), dar și organizarea de manifestații dedicate Centenarului”, se arată în scrisoarea deschisă pe care Asociația Cultură în Mișcare a trimis-o, luni, operatorilor culturali privați din Oradea.

Potrivit documentului, „măsură eliminării finanțării nerambursabile - împreună cu cea adoptată în anul 2016 privind mărirea chiriilor ONG-urilor - se adaugă celor întreprinse deja de Guvern privind finanțarea asociațiilor din societatea civilă” (80% din firme nu mai pot finanța entitățile non-profit pentru că au devenit plătitoare de impozit pe venit, iar ANAF a anunțat că declarațiile privind donarea procentului de 2% aferent impozitului anual pe venituri trebuie depuse personal, ceea ce va îngreuna și mai mult finanțarea acestui sector).

Cetățenii orașului, adevărații pierzători

„Apreciam, astfel, că situația operatorilor culturali privați din Oradea va deveni dramatică în viitorul apropiat, din cauza cheltuielilor mărite, îngreunării procesului de fundraising și lipsei de susținere financiară la nivel local. Adevărații pierzători ai acestei situații sunt, însă, cetățenii orașului Ora-

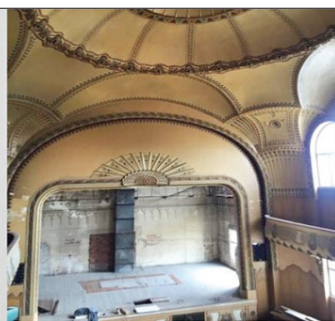

Scrisoare deschisă adresată operatorilor culturali privați din Oradea

De la superioritatea națională la protecția rasială: UNGARIA 1900-1920
speakers: Marius Turda, Varga Attila

Casa CiM

Solicitare de dezbateri publice

dea, care se văd, astfel, nevoiți să se mulțumească cu o ofertă culturală și mai redusă, și mai lipsită de varietate decât avem în momentul acesta”, transmit reprezentanții Asociației Cultură în Mișcare.

Potrivit unui studiu întreprins de Institutul Național pentru Cercetare și Formare Culturală (singura instituție de genul acesta aflată în subordinea Ministerului Culturii) studiu menit să măsoare „vitalitatea culturală a orașelor din România” (poate fi citit integral pe www.culturadata.ro), Oradea ocupă locul 27 din 46 de orașe auditate.

Din păcate, cercetarea a fost realizată până la nivelul anului 2015, însă, în lipsa altor demersuri relevante, datele prezentate pot fi considerate destul de apropiate de realitate. Potrivit acestei cercetări, Oradea ocupă poziția 44 după indicele cheltuielilor bugetare pentru activități culturale.

„Poziția 44 (din 46 posibile), după cheltuielile bugetare alocate activităților culturale, este absolut dezolantă. Ca amănunt amuzant menționăm faptul că Oradea ocupă locul 44 la acest capitol în condițiile în care ultimele două primării din cele 46 chestionate nu au trimis re-

spectivile date”, se mai arată în document.

1% pentru cultură

În ceea ce privește alocările bugetare pentru cultură, INCFC alcătuiește și un clasament al celor mai implicate administrații locale, cu tot cu procentele aferente din bugetul total al respectivelor orașe: Craiova - 2,68%, Roman - 2,43%, Târgu Mureș - 1,66%, Drobeta-Turnu Severin - 1,42%, Satu Mare - 1,23%, Râmnicu Vâlcea - 1,10%, Timișoara - 0,78%, Bistrița - 0,78%, Sfântu Gheorghe - 0,75%, Târgoviște - 0,71%.

În aceste condiții, Asociația Cultură în Mișcare vine cu următoarea propunere: „Având în vedere datele prezentate mai sus, apreciem că ar trebui făcute eforturi pentru a alocă un buget pentru cultură, reprezentând măcar 1% din bugetul orașului, iar un sfert din acest procent ar trebui repartizat entităților non-profit din oraș ca finanțare nerambursabilă. Buget prognozat Oradea: 985.590.480 lei; Buget propus cultură: 9.855.904 lei; Buget propus ONG (din bugetul acordat culturii): 2.463.976 lei”.

„Dacă aceste sume ar reprezenta contribuția municipiului

Oradea la dezvoltarea vieții artistice și culturale din orașul nostru în proporție de 60%-70%, ONG-urile ar fi, astfel, determinate să asigure din venituri proprii restul bugetului necesar. Vă propunem să vă imaginați cum ar putea arăta Oradea din punct de vedere cultural cu aproximativ 150-200 de proiecte desfășurate pe parcursul unui an calendaristic”, se mai arată în document.

Pentru comparație, finanțarea nerambursabilă acordată de Cluj-Napoca pentru anul 2017 entităților non-profit din domeniul cultural se ridică la 11.400.000 lei, iar cea acordată de Timișoara aceluiași tip de entități se ridică la 3.700.000 lei.

„ONG-urile din domeniul cultural furnizează, așa cum pot, în condiții vitrege, acel minim acces la cultură despre care vorbește și articolul 33 din Constituția României care stipulează obligativitatea statului de a garanta cetățenilor săi accesul liber și neîngrădit la valorile culturii naționale și universale. Aceste ONG-uri servesc un interes public, iar efortul lor este un demers ce ar trebui respectat și încurajat”, conchid semnatarii scrisorii.

■ **Loredana IONAȘ**

CT „Alexandru Roman” Aleșd Cultura națională, oglindea sufletului românesc

O manifestare de suflet s-a desfășurat luni, 23 ianuarie, la Colegiul Tehnic „Alexandru Roman” din Aleșd, în care a fost antrenat un mare număr de elevi din ciclul gimnazial și liceal. Coordonatorul activității a fost, ca și în alte ocazii, prof. Ana Mihaela Cadleț.

Activitatea a fost dedicată sufletului poporului român. Exponentul culturii românești este fără îndoială Mihai Eminescu, poet, prozator, dramaturg ziarist și gânditor. Ziua nașterii lui, 15 ianuarie, devine Ziua Culturii Naționale ca omagiu adus devoțiunii, patimii iubirii sale de țară, de neam și de limbă. Eminescu este culmea creației literare românești care ne-a făcut cunoscuți pe plan european. Abordarea tematicii propuse s-a structurat pe principalele domenii ale culturii. Un loc aparte a fost acordat lui Eminescu, prin recitări și cântece cu tematică diversă. Colaj din poezii de iubire și patriotice. „Eminescu a iubit femeia, natura, patria. El saluta pe toată lumea cu „Trăiască nația” și visa la unirea tuturor românilor”.

Versurile patriotice își au corespondentul în simțămintele cele mai adânci ale poetului. Câteva dintre cele mai reprezentative versuri au fost puse în valoare de elevii recitatori: Bobovskî Ștefania, Banc Diana, Pop Groza Alexandra, Liță Marcus, Lucuța Ștefan, iar cântece pe versurile poetului au fost interpretate de: Radu Ilea, Ina Rus și Motoșan Patricia. Eminescu afirma că „Biserica ortodoxă este mama neamului românesc”. Despre rolul bisericii în dezvoltarea culturii naționale a vorbit părintele profesor Gheban Andrei. Un element de bază al identității noastre naționale, folclorul, reprezintă chintesența exprimării prin cântec, dans, artă, a creației populare. Printr-o expunere bine documentată exemplificată cu imagini ppt, profesoara Marian Mădălina a scos în evidență autenticitatea unor obiceiuri din Bihor, prezentate cu prilejul Anului Nou, cu limbajul specific, precum și frumusețea dansului popular sub formă stilizată în interpretarea vestitului ansamblu folcloric „Junii Sibiului”. Rolul școlii ca element definitoriu în temelia culturii unui popor a fost prezentat sub forma unui referat și exemplificat prin imagini ppt. de elevul Bogdan Adrian. Despre rolul important al școlii și al profesorului, văzut ca mentor al elevilor săi, Eminescu spunea: „Misiunea oamenilor ce vor din adâncul lor binele țării, e creșterea morală a generațiunii tinere și a generațiunii ce va veni”. În periplul cultural al activității, arta, a fost reprezentată de pictorul Ștefan Luchian, „poetul plastic al florilor”, printr-un referat susținut de eleva Michile Letiția, iar elevul Marc Flaviu l-a reprezentat pe marele sculptor Constantin Brâncuși, „geniul formelor în ascendență”. O secvență interesantă, care să completeze mișcarea prin dans, au reprezentat-o câteva imagini comentate de o iubitoare a genului, baletul, Iulia Pușcău. Unirea Principatelor Române, cunoscută ca Mica Unire, reprezintă unificarea vechilor principate, Moldova și Țara Românească într-un Principat Unit. Teatrul este o componentă esențială a culturii naționale. Talentatul elev Bogdan Adrian, din clasa a XI-a, a scris o scenetă având ca tematică Unirea Principatelor, care a fost pusă în scenă de colegii lui actori: Peneac Malvin, Todoș Efraim, Bradea Mihai, Chirilă Irina, Madar Răzvan, Teușde Paul, Ștef Raul, Dan Adrian. Așa cum explică autorul, mesajul scenei se referă la țărănul român „care a fost și este cel ce s-a jertfit pentru țara sa, cel ce o iubește și cu trudă o și muncește (Ioan Mihalach, fondatorul Partidului Țărănesc). Activitatea s-a încheiat, cum nu se putea altfel, prin interpretarea unor cântece patriotice: Mugur, Mugurel (Ilea Radu), Clopotul Reîntregirii (Ilea Radu și Rostaș Paula), Daca-am plecat, Ardealule, din Tine (Buzăș Andrei), Doamne, ocrotește-i pe Români (Ina Rus).

■ **Prof. Ana Mihaela CADLEȚ**
Prof. Nicu RĂCUCIU

La Teatrul „Arcadia”

O călătorie magică pentru cei mici

În cadrul Festivalului „MiniFest – Zilele teatrului pentru cei mai mici spectatori”, Teatrul pentru copii și tineret „Arcadia” a pus în scenă spectacolul de teatru educativ „Omuleț” pentru 50 de copii, cu vârsta între 3 și 6 ani, care beneficiază de servicii și beneficiile sociale acordate de către Administrația Socială Comunitară Oradea.

Administrația Socială Comunitară Oradea și Clubul Lions Oradea derulează, de mai bine de un an, o serie de proiecte menite să sprijine prin diferite acțiuni sociale și nu numai, comunitatea. De această dată, cei mai importanți membri ai comunității noastre au fost copiii cu vârste cuprinse între 3 și 6 ani, care au avut parte de

căldura personajelor într-o sală de teatru adecvată vârstei lor.

Personajele năzdrăvane, decorurile anume concepute și muzica compusă special pentru ei i-au familiarizat pe micii spectatori cu formele geometrice, culorile, dimensiunile și părțile corpului, fiind un spectacol de neuitat, atât pentru copii, cât și pentru părinții

acestora, prezenți la spectacol.

„În cadrul parteneriatului, dorim să oferim micuților din familie mai puțin norocoase, momente inedite și posibilitatea de se familiariza treptat cu lumea teatrului, spectacolul oferit fiind al treilea dintr-un lung șir de proiecte destinate comunității locale”, au transmis reprezentanții ASCO. ■